

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
TUNCAY ÖZİLHAN'IN
“ULUSAL İNOVASYON SİSTEMİ”
RAPORU TANITIM TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI

07 Ekim 2003
Conrad Oteli

TUSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 80050 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad.No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel: 13,Avenue Gaulois, des 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 USA

Tel: (90-212)249 19 29
Tel: (90-312)468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70

Fax:(90-212) 249 13 50
Fax:(90-312)428 86 76
Fax:(32-2) 736 39 93
Fax: (1-202) 776 77 71

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.org

web sitesi: www.tusiad.org

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün ülkemizin sıcak gündeminin dışında kalan, ancak ekonomimizin gelişmesini yakından ilgilendiren bir konuyu ele alacağız. “Ulusal İnovasyon Sistemi” raporumuzun tanıtım toplantısına hoşgeldiniz.

Sözlerime başlamadan önce bugün biraraya gelmemize vesile olan raporun hazırlanmasına öncülük eden TÜSİAD Bilgi Toplumu ve Yeni Teknolojiler Komisyonu altında faaliyet gösteren Girişimcilik ve Yenilikçilik Çalışma Grubu’na ve raporun değerli yazarlarına teşekkür etmek istiyorum

“Ulusal İnovasyon Sistemi” başlıklı çalışmamız, yeni ekonominin iki önemli yapı taşı olan “Girişimcilik ve Yenilikçilik konularından ikincisi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Hatırlanacağı üzere TÜSİAD, bu çalışmanın öncesinde, yine bu yılın Şubat ayında, “Girişimcilik” konusunu ele alan bir çalışma yayınlamıştı. Böylelikle bu iki önemli konuyu, birbirini tamamlayan iki ayrı rapor aracılığı ile Türk kamuoyuna sunmuş oluyoruz.

Ulusal İnovasyon Sistemi konusunun ayrıntıları birazdan yazarlarımız tarafından sizlere sunulacak. Bu nedenle ben burada yalnızca inovasyonun Türk sanayii açısından önemine ve Avrupa Birliği’nin Lizbon Stratejisi’nde inovasyon konusuna yapılan vurguya dikkat çekmek istiyorum.

İçinde bulunduğumuz olumlu ekonomik konjonktür, ileriye yönelik yapısal rekabet gücü sağlayacak politikalara eğilmemize imkan veriyor. Geçen Cuma günü, Türkiye SİAD Platformu’nun Malatya Başkanlar Kurulu toplantısında yaptığım konuşmada bu yaklaşımı “döviz kuru politikasına dayalı olmayan yeni bir ihracat stratejisi” olarak nitelemiştim.

Nitekim, hükümetin mali disiplin uygulamakta kararlılık göstermesi, IMF ile 5. Gözden Geçirme’nin tamamlanması ve Irak savaşının beklenenden önce sona ermesi ile Türkiye ekonomisinde 2002 yılından bu yana görülen iyileşme dikkat çekici bir noktaya ulaştı. Kopenhag Kriterleri’ne uyum konusunda atılan adımlar, IMF kredilerinin geri ödeme takviminin yeniden düzenlenmesi, ABD ile yapılan 8.5 milyar dolarlık kredi anlaşması ve Merkez Bankası’nın temel görevi olan fiyat istikrarının sağlanmasında gösterdiği başarı da bu olumlu ortamın gelişmesine önemli katkıda bulunmuştur.

Bugün Türkiye ilk defa, siyasi istikrar ortamında, bir krizden temkinli adımlarla çıkmaya çalışıyor. Bu yavaş fakat kararlı çıkışın nedeni, sağlıklı bir politikayla, büyümenin büyük ölçüde yapısal reformların etkisine bırakılmış olmasıdır.

Bu olumlu süreci destekleyecek ve uzun soluklu kılacak önemli bir unsur da, üretim sürecindeki rolleri her geçen gün daha çok artan bilgi ve teknolojinin, ekonomik bir faydaya dönüştürülmesi, yani inovasyondur.

Dünya pazarlarındaki rekabet üstünlüğü yarışında, dünya nimetlerinin paylaşımında belirleyici unsur, artık teknolojik inovasyondur.

Sanayi toplumları enformasyon toplumuna evrilirken, yarının dünyasında söz sahibi olmak iddiasında olan **Türkiye için, bugün bilim, teknoloji ve teknolojik inovasyonda yetkinleşmek, stratejik bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.**

İnovasyon yetkinliğimizin artması, AB üyeliğine hazırlanan Türkiye'nin üyelik sonrasında AB'ye uyumunun kolaylaşması açısından da büyük önem taşımaktadır. Ekonomik performans ölçütü olarak kişi başına düşen gelir düzeyi ve istihdam oranı esas alındığında, **AB ölçütlerine yaklaşabilmemiz için gelişmiş ülkelere kıyasla çok daha yenilikçi ve üretken olmamız gerektiği açıktır.**

İnovasyon sadece bizim değil, bütün dünyanın yakından ilgilendiği bir konudur. Bunun en belirgin göstergesi Avrupa Birliği'nin oluşturduğu Lizbon Stratejisi'dir.

Avrupa Birliği 2000 yılında, Lizbon'da istihdam, ekonomik reform ve toplumsal uyum konularındaki hedeflerini belirlemiştir. Bu hedeflere ulaşmak için gerekli büyümenin **bilgiye dayalı, rekabetçi ve dinamik bir ekonomi** olmaktan geçtiğinin altı çizilmektedir. Rekabet gücünü artırmanın yolu ise, **araştırma geliştirme ve yenilikçiliği teşvik etmek, insana yatırım yapmak ve bilgiye dayalı bir ekonomik-toplumsal yapıya geçişi hızlandırmak** olarak ortaya konmaktadır.

Stratejinin önemle üzerinde durduğu alt başlıklardan biri yenilikçi işletmelerin, özellikle de KOBİ'lerin kurulması ve gelişmesi için elverişli bir ortam yaratılmasıdır. **Strateji'de işletmelerin rekabet gücü ve dinamizminin, yatırımın, yeniliğin ve girişimciliğin önünü açan düzenleyici bir ortamın varlığı ile doğrudan bağlantılı olduğuna dikkat çekilmektedir.** Yenilik ağlarındaki -şirketler ve mali piyasalar, ARGE ve mesleki eğitim kurumları, danışmanlık hizmetleri ve teknoloji piyasaları gibi - kilit arayüzelere de dikkat çekilen stratejide, bu arayüzeyleri teşvik etmek için spesifik eylemlere gerek olduğu vurgulanmaktadır.

Daha önce çeşitli vesilelerle irdelediğimiz Lizbon Stratejisi,

- Yenilikçi işletmelerin, özellikle de KOBİ'lerin kurulması ve gelişmesi için elverişli bir ortam yaratılması;
- Bütünleşmiş ve etkin işleyen bir piyasa mekanizması için reformlar;
- Etkin ve entegre mali piyasalar;
- Kamu maliyesinin kalitesi ve sürdürülebilirliği;
- Bilgi toplumunda yaşamak ve çalışmak için genel ve mesleki eğitim;
- Aktif bir istihdam politikası;
- Sosyal güvenliğin modernleştirilmesi;
- Toplumsal katılımın artırılması

gibi başlıklar altında derinleştirilmektedir.

Dikkat edilirse bunlar, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu reformlarla birebir örtüşen başlıklardır. Bu yüzden, AB Lizbon Stratejisi ve Avrupa iş dünyasının bu strateji çerçevesindeki yaklaşımları yakından izlenmeli, AB'nin gelişme stratejilerine uygun, ancak Türkiye'nin şartlarına ve ihtiyaçlarına göre uyarlanmış bir büyüme stratejisi hazırlanmalıdır.

Bilim, teknoloji ve inovasyon politikalarının oluşturulması ve uygulaması aşamalarında da, bütüncül, ekonominin diğer bütün unsurları ile uyumlu bir strateji belirlenmelidir. Teknolojik inovasyon, makroekonomi açısından istikrarlı bir ortamı, ve diğer alanlarda tamamlayıcı reformları gerektirmektedir.

İnovasyon politikaları:

- gerekli insan kaynağını geliştiren öğretim ve eğitim politikaları;
- bürokrasiyi azaltan düzenleyici politikalar;
- küçük firmalara sermaye akışını kolaylaştıran finansman politikaları ve mali politikalar;
- enformasyonun yayınmasını azamileştiren iletişim politikaları;
- ve teknolojinin uluslararası bazda daha çok yayınmasını sağlayan yabancı yatırım ve ticaret politikaları

ile birlikte ele alınmalıdır.

Bu nedenle girişimcilik, yönetim, iş organizasyonu, finansman, pazarların açılması, işçi ve işveren organizasyonları, işgücü pazarı, eğitim otoriteleri, bölgesel otoriteler ve benzeri unsurlar da sözkonusu bütüncül politikanın baş aktörleri olarak görülmelidir.

Bu noktada, öğretim ve eğitim politikalarının önemini altını özellikle çizmek istiyorum. İnovasyon ve onu destekleyen bilim ve teknoloji yeteneği, merak eden; merak ettiğini hiçbir dogmaya bağlı kalmaksızın sorgulayan; üretmekte ve yeni birşey yaratmakta iddialı bir toplum dokusu gerektirmektedir. Bu nedenle, çocuklarımıza bu kültürü aşılatabilmek için, eğitim ve öğretim sistemimizi "Ulusal İnovasyon Sistemi"nin bir parçası olarak yeniden yapılandırmak zorundayız.

Eğitim ve öğretim sistemimiz, bir yandan böylesi bir kültürü aşılarken, özellikle temel eğitim döneminde, çocuklarımıza, çağımızın teknolojilerine ilişkin temel bilgi ve yetenekleri kazandırmak zorundadır. Yalnızca genç neslin değil, toplumun bütün katmanlarının, inovasyonda yetkinlik kazanmakla, ekonomik büyüme ve toplumsal refah arasındaki doğrudan ilişkinin bilincinde olması gerekir. Bu noktadaki bilinçlenme, inovasyona yönelim konusunda toplumsal bir dinamik yaratacaktır. Bu bilinci yaratmak da eğitim sistemimizin misyonudur.

Sözlerime son verirken "Ulusal İnovasyon Sistemi" başlıklı çalışmamızın, inovasyon kavramına açıklık getirilmesi, ulusal inovasyon sistemimize etkinlik kazandırılması doğrultusundaki çalışmalara ışık tutmasını ve yeni arayışları gündeme getirmesini diliyorum.

Sizleri bir kez daha saygıyla selamlar, beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.